N^{RO} 39.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna 2. Lttego / 13. Lutego Roku 1799. we Srzodę.

z Barcellony 8 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Rząd nasz prędkim zaięciem Minorki zatrwożony, zaufanego Generała wysłał do Maiorki, ażeby tę przynaymniey wyspę zasłonił od nieprzyiacielskiego naiazdu. Oprocz woyska które ma przy sobie Generał Angielski Stuart w Port Mahon, czeka nowych posiłkow z Gibrałtaru i Lisbony. W Królestwie Murcyi i Walencyi maią bydź wytknięte obozy; oprocz kawaleryi przeznaczono do nich 30 batalionow piechoty.

Trzeci oboz ma stanąć w Catalonii pod Tarragoną, inny ieszcze w Gallicyi. Przyczyna nie iest wiadoma. Jedni mówią, że woyska na okrętach przesłane będą do Amerykańskich osad, gdzie lękamy się wybuchnienia rozruchow. Jnni twierdzą, że Angielskie flotty grożące dzis portom naszym, Carthagena, Ferrol, Corogne, &c. rząd nakłoniły do potrzebney ostróżności. Mianowicie iednak obawiać się potrzeba napaści nieprzyiacielskiey w Prowincyach nad morzem srzodziemnym leżących.

z Bononii 16 Stycznia z Gazety Berlińskiey.

Odebraliśmy niedawno dokładną wiadomość, iakim porządkiem Neapolitańskie woyska teraźnieyszą woynę rozpoczeły. D. 24 Listopada 5 razem kolumn wtargneło do kraiu Rzymskiego przez Tronto, Rieti, Tagliacozzo S. Germano, i Terracina. Pierwsza pod kommendą Generała Michereux składała się z 11 tysięcy żołnierza; miała 38 armat. Drugą prowadził S. Philippe od 9 tysięcy ludu z 7 tylko armatami.

Na czele trzeciey był Generał Metsch, maiący 5 tysięcy i dział 7 Czwartą którą przywodził Generał Baron de Mack, 15 tysięcy żołnierza i 30 armat liczyła. Ostatnia pod Xiążęciem Saskim składała się z 9 tysięcy, i dział 24. Cała więc potęga Króla Jmci Dwóch Sicilii nie z 80 tysięcy żołnierza, iak błędnie donoszono, lecz z 48 się składała. Dział wszystkich ogułem 106 było, wozow ammunicyinych 137.

Przed kilko dniami przez miasto nasze przechodził regiment kawaleryi Piemontskiey, i drugi Monferrat zwany. Armia Generała Championnet odebrawszy liczne posiłki, ma teraz wynosić 50 tysięcy. Nie wiemy nic pewnego co uczyniła po ustąpieniu Neapolitańczykow do kraiu swoiego. W Ankonie i kraiu okolicznym Francuzcy Kommissarze dostarczyć sobie kazali bardzo wiele ołowiu, skałek, i tym podobnych potrzeb żołnierskich.

Dnia dzisieyszego Król Jmć Sardyński przybył do naszey stolicy niespodzianie z Parmy. Wiedzieć trudno iak długo zabawi. Tym czasem woyska Francuzkie nie przestaią zciągać ku granicom Państw Austryackich. Twierdze Bergamo, Brescia, i Ferrarę opatrzono licznym garnizonem i żywnością na 6 miesięcy. Bertholio doniosł Konsulom, że iest wyznaczony Posłem u RPtey Rzymskiey.

z Neapolu 29 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Król Jmć ustąpiwszy z Rzymu, d. 15 przybył do Belvedere. Ośmio pierwey dniami wyszła proklamacya, nakazuiąca Francuzom, którzy się znaydowali w naszey stolicy, ustępować morzem za granicę Królestwa, do czego wiele statkow przygotowano. Nieposłuszni karze surowey podlegać mieli. Król Jmć uwiadomiony, że iedna z nieprzyiacielskich kolumn udała się do Abruzzo, wydał odezwę do walecznych mieszkańcow, nakazuiąc ażeby broń wzieli pospolitym ruszeniem.

Odezwa skutek sprawiła spodziewany. Potomkowie Samnitow porwali się do oręża, d. 12 uderzyli na Francuzow zbliżaiących się ku Antrodocco, odparli z klęską, i przymusili kray opuszczać, w którym iuż kontribucye rozpisali. Kommendant twierdzy Aquila doniosł późniey, że nieprzyiacielskie woyska powstaniem obywatelow ztrwożone, zdawały się ustępować ku Rzymskim granicom do Civita ducale.

D. 24 inny goniec przysłany z Prowincyi Abruzzo doniosł, że mieszkańce

Teramo d. 19 wypędzili nieprzyiacioł nie tylko z miasta swoiego, ale też ze wszystkich okolic. Dziś odbieramy wiadomość, że w pomienionym kraiu obywatele odnieśli nowe zwycięztwo nad Francuzami; kolumna ich wypędzoną została; kommenderuiący zaś, Generał Rusca wpadł w niewolę zwycięzcom.

z Rzymu 3 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Dziś ieszcze 3. tysiące Francuzow ztąd posłano ku granicom z ammunicyą. Teraz gwardya narodowa utrzymuie porządek i spokoynosc w mieście; toż samo dzieie się w całym kraiu. Według ostatnich rapportow, Generał Championnet miał głowną kwaterę w Terracina; prawe skrzydło zaiowszy góre S. André podstąpiło do Capui, lewe zastąpiło Prowincyą Abruzzo. Wielka część woysk Neapolitańskich idzie do Calabryi.

Miasto Viterbo do posłuszeństwa powróciło, przebaczył mieszkańcom Kellerman, pod warunkiem iednak zapłacenia wielkiey kontrybucyi. U nas nie ma gotowych pieniędzy. Zywnosć co raz droższą się staie. Assygnaty wiele tracą, chociaż są na to prawa surowe. Championnet z Frascati przysłał Konsulom zalecenie, ażeby nie mieszkaiąc zaciągneli 3 bataliony, każdy od 800 żołnierza, na utrzymanie spokoyności.

W drugim ordynansie daie Konsulom na dwa miesiące władzę wybierania kraiowych urzędnikow, oddalania wybranych. W trzecim uwalnia Rzym od obleżenia, Konsulom i Prawodawcom nakazuiąc przystąpić do sprawowania obowiązkow. Naostatek władzy wykonawczey powierza skarb narodowy, policyą, i prawodawstwo w niektórych przypadkach.

z Florencyi 12 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Nie zprawdziła się wiadomosć dawniey rozgłoszona w mieście naszym o przybyciu do Liworno flotty Angielskiey, i wylądowaniu Lorda Nelson Woyska Neapolitańskie siadłszy w okręta d. 4. rano; wieczorem pod żagle wyszły. Wielki Xiąże Toskański takie rozrządzenia kazał uczynić, ażeby do Orbitello płyneły. Lecz ponieważ to mieysce lądem attakowane bydź może, Generał Naselli w Porto Longone wysiesć wolał, gdzie zupełnie iest bespieczny. To miasto na wyspie Elva położone własne iest Króla Jmci Dwóch Sicilii.

Generał Serrurier wyszedłszy z Pistoia, prosto zmierzał do Luki, gdzie stanoł na d. 2. z diwizyą Kawaleryi. Z drugiey strony Miollis przyprowadził do miasta piechotę, którey część w nim kwatery zaieła Kilko dniami pierwey rząd RPtey wydał proklamacyą, donosząc mieszkańcom, iż Francuzi dobrym i przyiacielskim sposobem wkraczaią do kraiu. Lecz w krótce potym przekonali się wszyscy, że inaczey rozumieć należało.

Naprzód albowiem kommenderuiący Generał niektórym obywatelom Łukieskim z miasta ustąpić roskazał. Nazaiutrz 5. tysięcy cekinow trzeba było zapłacić we trzech godzinach; dwa zaś milliony liwrow w przeciągu dwumiesięcznym. Oprócz tego 5. tysięcy par trzewikow, tyleż kapot i koszul dostarczyć żołnierzowi. Naostatek wydać artilleryą i oręż wszelki. Przewidzieć trudno czyli ieszcze na tym rzecz się zakończy.

Garnizon w Luce Francuzki składa się z 5. tysięcy; tu Serrurier główną kwaterę i zbroiownię założyć przedsięwzioł, podobno chcąc zawsze bydź bliskim Liworny; ten port albowiem Direktoryat wziąć zamysla, ieśliby woyna wybuchneła: choiaż Angielski Minister Windham listem okolnym Kupcow zapewnił, ażeby się nie obawiali, ponieważ neutralnosć Toskanii przez Cesarza Jmci i Francyą gwarantowana bydź miała. Cożkolwiek nastąpi, regularne woyska W. Xiążęcia wszystkie poszły do Liworno; u nas milicya porządku postrzega.

Król Jmć Dwóch Sicilii d. 26. Grudnia przybył do Palermo; co się stało przed wyiazdem Monarchy z Neapolu, obiaśnia list następuiący, pisany w pomienioney stolicy d. 3. teraznieyszego miesiąca.

Król Jmć przybywszy do miasta naszego, wysłał nie mięszkaiąc trzech Deputowanych do Generała Championnet, z roskazem traktowania o pokoy. Odbywali zaś poselstwo: Margrabia de Gallo pierwszy Minister, Poseł korony Hiszpańskiey, i RPtey Cisalpińskiey. Generał en chef uwiadomiony o ich przyieździe do obozu swoiego, i przyczynie podróży, z zadnym widzieć się nie chciał, oświadczaiąc że ma wyraźny roskaz na przód postępować.

Taką odebrawszy odpowiedź Król Jmć postanowił opuscić stolicę. Nim flotta z portu wyszła pod żagle, Admirał Nelson zapalił kilka woiennych okrętow, i 70. statkow armatami osadzonych; okrętom zaś do żeglugi sposobnym iść za sobą roskazał. Nie przepomniano zagwoździć artillerya, mianowicie na batteryach przystępu do morza broniących; kilku Portugalskim statkom port Neapolitański zamknąć zalecono.

Król Jmć w stolicy Siciliyskiey Palermo przyięty został z naywiększą mieszkańcow radością i uszanowaniem. Xiąże Pignatelli został w Neapolu na urzędzie Wice-Króla. Nazaiutrz po wyieździe Monarchy, musiał użyć dzielnych środkow dla bespieczeństwa powszechnego, i wiele

podeyrzanych osob aresztować. W krótce potym na walney radzie postanowiono do Wiednia wysłać Margrabię de Gallo, z naysilnieyszą prośbą do Cesarza Jmci o pośrzednictwo i pomoc.

Na tym iednak nie przestaiac Wice-Krol czynił wszelką gotowość do obrony stołecznego miasta. Lazzaronowie ofiarowali się dobrowolnie formować bataliony nowe; o hotę pochwalono i przyięto. Gdy się to działo, d. 3. General kommenderuiacy baron de Mack połączywszy rozmaite kolumny woyska swoiego dotad rozrzucone, stanoł obozem pod Capuą, i według możności w czasie dość krótkim oszańcować roskazał.

Przeciwnie zaś General Championnet po zaięciu niespodziewanym twierdzy Gaeta, nie wiele postąpił, czekaiac podobno spodziewanych posiłkow. Na radzie w Neapolu uchwalono prosić nieprzyiacielskiego wodza o zawieszenie broni. Powiadaia że Admirał Lord Nelson przybywszy do Palermo, natychmiast zgromadził wielką liczbę statkow przewozowych, z którem wypłynoł ku wschodowi szukać posiłkow Neapolowi zewsząd uciśnionemu.

Stało się cośmy przewidzieli. General Serrurier d. 9. miasto Lukę ogłosił zbroiownią Francuzką; Offiecerowie z armii iego obieli rzad cywilny i woyskowy. Strona im przychylna głowę podnosi; wysłała nawet deputowanego do Paryża prosząc o przyłączenie Oyczyzny do RPtey Cisalpińskiey. W Porcie Liworno nie widać teraz żadnego z Portugalskich lub Angielskich okretow.

z Mediolanu 10. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Nie dawno do główney w Reggio kwatery przybył Austryacki Officyer i bardzo ważne depesze oddał Generałowi Joubert. Powszechne iest rozumienie że ściągaią się do woyny z Królem Jmcią Dwóch Sicilii, powiadaią nawet, że Francuzom zapowiedziano rozpoczęcie nieprzyiacielskich krokow d. 10. teraźnieyszego Stycznia, ieslíby armia Rzymska pod kommendą Generała Championet wkraczać nie przestała do Neapolitańskiego kraiu.

Z Rzymu wiadomość odbieramy, że pomieniony wódz rozstrzelać także roskazał Kawalera Valentini, i kilka innych distingwowanych osob, obwinionych o namawianie ludu do rozruchow, albo też o złe obchodzenie się z ieńcami Francuzkiemi. W mieście zaś Viterbo wielu mieszkańcow wyrokiem woyskowym na śmierć skazano, z tey liczby którzy porwawszy się do oręża kilku nieprzyiacioł zabili.

Melzi d'Erile nie przyioł mieysca ofiarowanego w Direktoryacie Cisalpińskim. Obrano więc na ten urząd O. Franchi Mareschalchi nie wiadomo czy przyimie, goniec do Wiednia wysłany ieszcze nie powrócił. W całym kraiu naszym czyniemy przygotowania do blisko następuiacey rekwizycyi. Za dni kilka cała młodzież chętnie lub z przymusu stawać pod bronią powinna, i do obozow wytkniętych pospieszać.

Według rapportow od armii Rzymskiey przysłanych do Ministra woiennego, General Rusca wyiechawszy na obserwacyą, przez nieprzyiacioł zachwytany został. Generałowie Point i Mathieu w bitwach ciężko ranieni. Rey na czele swoiey diwizyi d. 5. miał ukazać się pod Neapolem. Woyska nieprzyiacielskie z Generałem Mack ustępuia ku Otranto, zkąd przeydą do Sicilii. W Porcie miasta stołecznego 6. iest woiennych okrętow; maszty z nich zabrała Angielska eskadra.

Listy odebrane z Turinu zapewniaia, że insurrekcya w Montferracie iest zupełnie usmierzona. Rząd tymczasowy stara się wyśledzić i schwytać dowodzcow; pospolitemu gminowi amnestią pozwolono. Municipalność w mieście stołecznym iest ustanowiona. Wszystkie konie w całym Piemoncie, wyłączywszy potrzebne do roli i gospodarstwa, rekwizycyą zaięto na przewożenie artilleryi Sardyńskiey i Francuzkiey.

Kommenderuiacy General Grouchi ostrzegł Piemontczykow, że każde miasto w którym krew żołnierska przez mieszkańcow przelana będzie, zpalone i zburzone zostanie. Wieśniacy maią natychmiast broń wszelką złożyć w arsenałach. Kto tego nie uczyni, będzie rozstrzelany. Toż samo rozumieć trzeba o dowodzcach wszelkiego rozruchu; oprócz kary cielesney, połowa maiątku ich póydzie na skarb publiczny.

z Wenecyi 16. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Smierć niewczesna Xcia Frideryka d'Orange miasto nasze i kray cały smutkiem napełniła niewypowiedzianym. Obchod pogrzebowy bytnadzwyczay wspaniały. Mercandin General z wielo innemi i całym Sztabem był obecny. Paradowały regimenta: Wartensleben, Preiss, Lobkowitz. Dnia dzisieyszego rano regiment Furstenberg spiesznie zabrano na statki, i do Legnago poprowadzono.

Nadto ieszcze Kommendant roskazał przygotować wiele innych okretow przewozowych; dokąd popłyna nie wiemy. Dziś w mieście ogłoszono proklamacyą przeciw cudzoziemcom. Żaden z nich do naszey stolicy wniść odtąd nie może bez passportu Dworskiego, i pozwolenia Kommendanta; nagłe okoliczności, iak wyraża proklamacya, nakazuia używć tych srzodkow na utrzymywanie spokoyności kraiowey.

Trzy okręta dawniey Weneckie, które z Ankony pod żagle wyszły chcąc 3. tysiące żołnierza wysadzić na wyspie Corfou, odebrawszy w drodze wiadomość, że zkombinowana flotta przed portem krążyć nie przestaie, do Ankony powrócić musiały.

z Genui 8. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Kommenderuiący w porcie naszym roskaz odebrał nie dozwalać żadnemu okrętowi wyiścia pod żagle. Direktoryat Liguryiski d. 4. doniosł urzędownie zgromadzeniu Prawodawczemu, że Dwór Londiński w żaden sposob nakłonić się nie dał, ażebyśmy pod czas woyny teraźnieyszey neutralnemi bydź mogli. Żąda przeto władza wykonawcza, ażeby iey dozwolono według możności wspierać armią Francuzką we Włoszech. Obie Izby przychyliły się do tego żądania.

Konsul Francuzki pisał z Liworny do Posłuiącego u nas Belleville, donoszac że od Kapitana okrętu Raguzańskiego wiadomość odebrał o przybyciu Angielskiey i Neapolitańskiey eskadry do Palermo, z Neapolu po cztero-dniowey żegludze. Król Jmć Dwóch Sicilii znaydował się na okręcie Admirała Nelson z częścią familii swoiey; reszta zaś na okręcie Margrabiego Caracciolo; na statkach przewozowych było wiele osob znacznieyszych.

Przydaie pomieniony Kapitan, że 10 letni Królewic chory gdy przedsiębrał żeglugę, na morzu życie zakończył. Cała flotta Neapolitańska ma przybyć w krótce do Palermo i Messiny; do Liworny wysłano 3. fregaty dla zabrania woysk stoiących garnizonem. Z Neapolu kilku gońcow pobiegło do Paryża; za niemi pospieszyli Deputowani, maiący zlecenie traktować o ugodę, ieśli przystoynie zawarta ieszcze bydź może.

z Turinu 8. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Na mocy wyroku w rządzie tymczasowym zapadłego, wszystkie szkoły i Collegia w całym Piemoncie maią bydź otwarte. Gwardya narodowa po chwili spisana wyniesie w stolicy naszey 10. tysięcy ludu; dostateczna liczba na utrzymanie wnętrzney spokoyności. Przyprowadzono niedawno Margrabię Coral S. Marsan, oskarżonego o wpływanie do insurrekcyi w Montferracie przytłumioney. Ma w krótce stanąć przed sądem woyskowym.

z Liworny 7 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Woyska Neapolitańskie, które u nas niedawno stały załogą, wylądowały szczęśliwie w Portolongone. Powiadaią że Generał Serrurier zalecił rządowi Łukieskiemu przywołać obywatelow z miasta wygnanych przed wkroczeniem armii Francuzkiey. Z drugiey strony wiadomość odbieramy, że po oddaleniu się do Palermo Króla Jmci Dwóch Sicilii Królewic Następca Tronu, i Generał Acton zostali w Neapolu.

z Constantinopola 18 Grudnia z Gazety Hamburgskiey.

Ali Basza, którego głowę niedawno wystawiono na bramie pałacu, utrzymywał taiemną korrespondencyą z Passwanem Oglou. Dociekł tego Seraskier za pomocą Officyera, którego zdrayca używał do przesyłania listow. Z tych ieden gdy ukazał Ali Baszy, widząc się zgubionym chciał puinałem przebić Seraskiera, lecz z rąk przytomnego Officyera sam wprzód poniosł cios śmiertelny. Kapitan Basza na urzędzie Seraskiera został utrzymany.

Po wiadomey insurrekcyi w Cairze co się stało, nie wiemy. To pewna, że 18 zbroynych statkow Tureckich przyłączyło się do eskadry Kommodora Hood. W naszey stolicy rząd zatrudnia się przedażą sprzętow i towarow sekwestrowanych Francuzom. Bouligni Poseł Hiszpański miał roskaz odebrać od rządu swoiego, ażeby Republikantom zamkniętym w więzieniu, na codzienne ich potrzeby wszystko dostarczał. Od dni kilku pomienionym ieńcom pracować kazano, iak więc zwykli ludzie skazani na galery.

D. 24 Grudnia. Ghezar Basza Acry wyniesiony został na dostoyność Seraskiera, i kommenderować en chef będzie armią, która iest przeznaczona przeciwko Francuzom do Egiptu. W iego osobie połączone są Wielkorządy Cairu i Damasku. Spodziewamy się naypomyślnieyszey wyprawy pod tym wodzem, który ma wielką wziętość w narodzie Ottomańskim. Człowiek to iest waleczny, pracowity, i dość oświecony.

Biega w mieście pogłoska, że zkombinowana flotta zaieła wyspę Vido przed portem Corfou leżącą. Francuzi znaiąc wygodne tu dla siebie stanowisko, zbudowali mocną redutę. Garnizon z 300 żołnierza złożony w pień został wycięty. Poseł Króla Jmci Dwóch Sicilii d. 19 miał konferencyą z Reis Effendim. Tegoż dnia Wielki Sułtan prywatną radę odprawił z Wielkim Wezyrem i Kiaja Bejem. Przeszłego Wezyra i Muftego los cokolwiek został osłodzony; pierwszemu dozwolono udać się do dóbr swoich, drugiemu do Brousse powrócić.

Nro 39.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna 2. Lutego / 13. Lutego Roku 1799. we Srzodę.

z Semlina 4 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Listy z Bukarestu donoszą: że Passwan Oglou zbliżył się bardzo do pomienionego miasta. Przed kilko dniami opanował w Csorojul, o 15 mil od Widdinu, znaczne magazyny; dla armii Wielkiego Sułtana zgotowane. Płaci wszystko dukatami Hollenderskiemi lub Rzymskiemi. Powiadaią iż ostrzeżony o nieźmiernych do przyszłey kampanii przygotowaniach Ottomańskiey Porty, pisał do W. Wezyra, ofiaruiąc broń złożyć pod pewnemi warunkami. Rozumiemy że propozycye będą przyięte, ponieważ buntownik ma ieszcze w Ministerium przyiacioł. W Prowincyach Tureckich zima iest nadzwyczay tęga, i wielkie śniegi.

z Lucerne 15 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Minister RPtey Cisalpińskiey rządowi naszemu doniosł na piśmie, że stosuiąc się do przymierza z Francyą zawartego, zgromadzenie Prawodawcze w Mediolanie woynę zapowiedziało Krolom: Dwoch Sicilii i Sardyńskiemu. W Państwie Austryackim ogłoszono, ażeby nikt nie płacił co iest winien Szwaycarom. Wielkość obustronnych długow ma bydź naprzod poznaną. W kraiu zaś Grisońskim Generał Auffenberg oświadczył, iż z obywatelow nieprzytomnych żaden upominać się nie powinien, co mu się należy od poddanych Cesarza Jmci.

z Hamburga 30 Stycznia z Gazety Hamburgskiey.

Poczta dla nieprzebytych lodow, długo z Londinu przecięta, nakoniec przybyła. Między innemi wiadomościami iest uwagi godna z Dublinu. Obywatele tego miasta na d: 10 na walną radę zgromadzeni pod prezydencyą P. Darley i Howe postanowili przeciwić się proiektowanemu ziednoczeniu Irlandyi z W. Britannią; ustawa ich iest następuiąca.

1. Handel i Konstitucya kraiowa są dziełem Parlamentu Irlandzkiego; ten więc ieden może one zachować w całości.

2. Obywatele statecznie przywiązani do osoby i rządu Krola Jmci, w tym są przekonani, że rząd teraznieyszy uszczęśliwił i wzmocnił potęgę W. Britannii. Odrzucaią więc ziednoczenie z Anglią prawodawcze, iako szkodliwe kraiowi, z ktorego może wyniknąć wzaiemna zawiść między narodami, dotąd naysilnieyszym braterstwa węzłem spoionemi.

3. Unia prawodawcza zgasi nasz Parlament; posyłać będziemy kilku obywatelow do Senatu Angielskiego; rząd u nas wolny przemieni się w samowładny bez żadney apellacyi.

4. W Izbie Parlamentu Niższey uznaie Narod Reprezentantow swoich nie zaś panow. Konstitucya więc określaiąc ich władzę, drogę w postępowaniu skazywać powinna. Zgromadzenie zaś prawodawcze nie ma władzy wywracać konstitucyą.

5. Wzywamy współziomków iakiegożkolwiek wyznania i wiary do złączenia się z nami sposobem konstitucyą dozwolonym, na zachowanie handlu i niepodległości kraiowey.

6. Ktokolwiek poda propozycyą do zgaszenia Parlamentu Irlandzkiego wymienioną, poczytany będzie za nieprzyiaciela Irlandyi, nieprzyiaciela związkow z Anglią trwaiących, nieprzyiaciela konstitucyi, ktorą każdy przysiągł zachować w całości.

z Bruxelles 24 Stycznia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Generał Beguinot niedawno przybyły z Paryża, dnia wczorayszego wyiechał z naszey stolicy, maiąc przywodzić kolumnom, ktore na przytłumienie rokoszu zewsząd ruszono. Wielu Belgów w bitwie pod Louvain z chwytanich przyprowadzono; niektorzy są ranieni. Miasta: Luxem-

bourg, Malines, i Bruxelles, są dotąd w stanie oblężenia. Kommissya w pierwszym z nich ustanowiona, na śmierć skazała kilka osob, o podniesienie buntu w Ardennes obwinionych.

D. 15. Od dni kilku do naszych Departamentow przybyło wiele regimentow z armii Moguńckiey; wszystkie przeciw Belgom dokazywać maią. Tym czasem rokoszanie serca nie tracą; w codziennych prawie bitwach wiele ludu z obu stron ginie. Gdzie insurgentow nie ma, trwa spokoyność; w Departamencie Jemappe dotąd nietkniętym się lękamy srogiego rozruchu. 500 nowo zaciężnych Belgow dziś posłano ku Renowi.

D. 17. Nic ieszcze ważnego nie przedsięwzieli wodzowie Francuzcy przeciwko Belgom zbuntowanym; rzecz się kończy na małych, częstych, i krwawych utarczkach. Przecie iednę z ich diwizyi, która się zbliżyła do Judoigne, oskoczywszy zewsząd Republikanie, część trupem położyli, resztę tu zprowadzono. Główna rokoszanow potęga znayduie się w Campine powiecie nad Mozą, między twierdzami Maestricht i Ruremondę, kolumny zaś mnieysze rozciągaią się do Departamentow: naszego, Ourthe, Nethes, i niższcy Mozy. Dla tego też Francuzi nie mogą wszystkich razem attakować.

Generałowie często Kawaleryą posyłaią do wsi i miasteczek, które nie zapłaciły podatkow; albo też młodzi do woyska nie odesłały. Zaczęto iuż po niektórych mieyscach uskuteczniać okrutny wyrok, na konfiskatę przeznaczaiący maiątek rodzicow i krewnych żołnierza konskripcyą zaiętego, gdy pod choragwią nie stanoł, lub stanowszy uciekł. Donoszą z Luxemburga, że regimenta od Renu do Niderlandu idące roskaz odebrały powracać na dawne stanowiska.

D. 19. Wyrok Dworu Wiedeńskiego, zabraniaiący wypłacać z banku długi poddanym Francuzkim należne, bardzo nas przeraził. Mieli na pomienionym banku Belgowie więcey 60. millionow złotych Ryńskich. Dziś odbieramy wiadomość, że w okolicach Mastrichtu zaszła wielka bitwa; zwycięztwo Belgom przyznaią. Biega pogłoska, iż przebywszy Mozę po lodach, straż przednią do Aix la Chapelle posuneli.

Pod Malines i Louwain nie ma pokoiu; wszędy pełno iest rokoszanow; iak tylko ukażą się woyska Francuzkie, ustępuią Belgowie; gdy odeydą, w pole wychodzą. Co gorsza, po wielu miastach naszego Departamentu widać niespokoyność, i bliskiego znak powstania. Wątpić nie podobno, ażeby tu insurgenci licznych przyiacioł nie mieli. Od dwoch dni słyszemy z daleka nieustaiące z armat strzelanie. Wnosiemy że nadbrzeża Flandryi są naiechane. To pewna, że od dawnego czasu wiele statkow Angielskich ukazuie się pod Ostendą. Nieuport, Blankenburg, słowem od uyścia rzeki Escaut aż do portu Dunquerque.

z Strasburga 20. Stycznia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Generał en chef Jourdan odebrał z Paryża roskaz, wstrzymawszy diwizyą do Włoch przeznaczoną, w okolicach naszych armią zgromadzać. Powiadaią, że w krótce rozpoczęte będą roboty około naprawienia twierdzy Kehl. Generał Humbert znaiomy z niepomyślney wyprawy do brzegow Irlandzkich, służyć będzie w armii Moguńckiey.

z Berne 13. Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Legion Szwaycarski z 1500. żołnierza złożony, którego powinnością iest postrzegać wnętrzney spokoyności, w krótce dopełniony będzie. Werbunek zaś 18. tysięcy posiłkowego woyska ieszcze się nie zaczoł; nim do tego przyidzie, trzeba wielkie trudności uprzątnąć. Rapinat przybył do naszego miasta; i rozkazał przedać co się ieszcze zostało zboża w wielkim magazynie Berneńskim; co się bardzo nie podobało Szwaycarom.

W pomienionym magazynie Cantonu Berneńskiego, przed wtargnieniem Francuzow, mielismy zawsze 25. tysięcy worow zboża. Dziś ogołoceni ze wszystkiego, lękamy się głodu. Woyska pod kommendą Generała Massena wynoszą głów 56. tysięcy; naywięcey postawiono w Berne, Solothurn, Fribourg, Zurich, i Glaris. W powiecie Vaud nie ma żadnego żołnierza. Nie dawno 7. bogatych przed tym kapitalistow Szwaycarskich, zbankrutowało.